

«БЕКІТІЛДІ»
ШЖҚ КМК «Атырау
қалалық перзентхана»
директоры Дюсупова Г.С.

СЫБАЙЛАС ЖЕМҚОРЛЫҚҚА ҚАРСЫ
САЯСАТ

Атырау, 2023 жыл

Мазмұны:

1. Жалпы ережелер
2. Терминдер мен анықтамалар
3. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласындағы міндеттер
4. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылдың негізгі қағидаттары
5. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласындағы ынтымактастық
6. Алдын алу шаралары және жемқорлыққа қарсы іс-қимыл
7. Мұдделер қақтығысын болғызбау және реттеу тәртібі
8. Сыбайлас жемқорлық сипатындағы әрекеттер жасау туралы хабарлама
9. Сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарды қызметтік тергеп-тексерулер
10. Жауапкершілік
12. Корытынды ережелер

1. Жалпы ережелер

1.1. Сыбайлас жемқорлықка карсы іс-кимыл саясаты (бұдан әрі-Саясат) Қазақстан Республикасының Сыбайлас жемқорлықка карсы заннамасына сәйкес («Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-кимыл туралы» КР Заңы, «Қазақстан Республикасының сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясатының 2022 – 2026 жылдарға арналған тұжырымдамасын бекіту және Қазақстан Республикасы Президентінің кейбір жарлықтарына озгерістер енгізу туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің Жарлығы) өзірленді және сыбайлас жемқорлыққа карсы іс-кимылдың негізгі қағидаттарын белгілейді.

Сыбайлас жемқорлыққа карсы іс-кимылдың осы саясаты сыбайлас жемқорлық сипатындағы ықтимал іс-кимылдардың алдын алуға, сыбайлас жемқорлықты қабылдамау ахуалын қалыптастыруға бағытталған.

1.2. Бұл саясат мыналарды белгілейді:

- 1) Сыбайлас жемқорлыққа карсы іс-кимыл саласындағы мақсаттар мен міндеттер;
- 2) Сыбайлас жемқорлыққа карсы іс-кимылдың негізгі қағидаттары;
- 3) Сыбайлас жемқорлықтың алдын алу және оған карсы іс-кимыл жөніндегі шаралар кешені;
- 4) Осы Саясатты сактау үшін жауапкершілік.

1.3. Осы саясаттың негізгі мақсаты сыбайлас жемқорлықтан бас тартатын және өзінің лауазымдық міндеттерін орындау кезінде адалдық пен Сатылмаушылық қағидаттарын қамтамасыз ететін күкүктық мәдениетті қалыптастыру болып табылады.

2. Терминдер мен анықтамалар

Қызметкерле - енбек катынастарында тұратын кез келген жеке тұлға.

Сыбайлас жемқорлыққа карсы іс-кимыл - лауазымды адамдардың өз өкілеттіктері шегіндегі қызметі:

- сыбайлас жемқорлықтың алдын алу, онын ішінде сыбайлас жемқорлық сипатындағы әрекеттерді жасауға ықпал ететін себептер мен жағдайларды анықтау және кейіннен жою (сыбайлас жемқорлықтың алдын алу) бойынша;

- сыбайлас жемқорлық сипатындағы әрекеттердің алдын алу, анықтау, жолын кесу, ашу және тергеу, олардың зардаптарын жою (сыбайлас жемқорлыққа карсы күрес) бойынша.

Сыбайлас жемқорлыққа карсы саясат - сыбайлас жемқорлыққа карсы іс-кимылдың гиімді жүйесін күруга және сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін азайтуға бағытталған қызмет.

Сыбайлас жемқорлыққа карсы стандарттар – мекеменің қызметі үшін белгіленген, сыбайлас жемқорлықтың алдын алуға бағытталған ұсынымдар жүйесі;

Сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау - сыбайлас жемқорлық күкүк бұзушылықтар жасауға ықпал ететін себептерді анықтау және зерделеу жөніндегі қызметі;

Мұдделер қактығысы - лауазымды адамдардың жеке мұдделері мен

олардың лауазымдық өкілеттіктері арасындағы қайшылық, бұл ретте аталған адамдардың жеке мүдделері олардың өздерінің лауазымдық өкілеттіктерін тиесінше орындамауына әкеп соғуы мүмкін;

Сыбайлас жемқорлық тәуекелі - сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарды жасауга ықпал ететін себептер мен жағдайлардың туындау мүмкіндігі;

Сыбайлас жемқорлықтың алдын алу - жүйені, алдын алу шараларын әзірлеу және енгізу арқылы сыбайлас жемқорлық іс-әрекеттер жасауға ықпал ететін себептер мен жағдайларды зерделеу, анықтау, шектеу және жою жөніндегі сыбайлас жемқорлыққа карсы мониторинг.

3. Сыбайлас жемқорлыққа карсы іс-кимыл саласындағы міндеттер

3.1. Саясат келесі міндеттерді шешуді қөздейді:

- сыбайлас жемқорлыққа карсы іс-кимыл саласында бірынғай саясат жүргізу;
- қогамның лауазымды адамдары мен қызметкерлерінің кез келген сыбайлас жемқорлық коріністеріне мүлдем төзбеушілік түсінігін қалыптастыру;
- лауазымды адамдар мен қызметкердің, сондай-ак үшінші тұлғаларды сыбайлас жемқорлық қызметке тарту тәуекелін барынша азайту;
- сыбайлас жемқорлыққа карсы заңнаманы, сондай-ак қогамның сыбайлас жемқорлыққа карсы іс-кимыл саласындағы қызметін регламенттейтін ішкі нормативтік құжаттарды катан сактауға тәрбиелеу;
- ішкі нормативтік құжаттарында сыбайлас жемқорлық факторларының болуына жол бермеу;
- жұмыстарды орындау және қызметтерді көрсету кезінде ашыктықты, адал бәсекелестікті және объективтілікті қамтамасыз ету.

3.2. Ереже атқаратын лауазымына, атқаратын функциялары мен жұмыс мерзіміне қарамастаң колданылатын жалпыға міндетті нормалар мен қағидаларды қамтиды.

4. Сыбайлас жемқорлыққа карсы іс-кимылдың негізгі қағидаттары

4.1. Сыбайлас жемқорлыққа карсы іс-кимылдың негізгі қағидаттары:

-сыбайлас жемқорлықтың кез келген коріністеріне нөлдік төзімділік - қызметті жүзеге асыру кезінде кез келген нысанда және көріністерде сыбайлас жемқорлықты толық кабылдамау қағидаты. Сыбайлас жемқорлықтың кез келген көріністеріне мүлдем төзбеушілік қағидаты лауазымды адамдар және олар үшін тікелей немесе жанама түрде, жеке өзі немесе қандай да бір дедалдық арқылы сыбайлас жемқорлық әрекеттеріне катысуга катан тыйым салуды білдіреді;

-басшылықтың бейілділігі - басшылық сыбайлас жемқорлық көріністерінің кез келген нысандарына және барлық деңгейлерге ымырасыз катынасы туралы мәлімдеуге, осы қағидатты жеке мысалда көрсетуге, сактауға және іске асыруға тиіс;

-қызметкерлердің тарту - лауазымды тұлғалар мен жұмыскерлер ҚР Сыбайлас жемқорлыққа карсы заңнамасының ережелері туралы хабардар етіледі және олардың сыбайлас жемқорлыққа карсы стандарттар мен рәсімдерді қалыптастыруға және іске асыруға белсенді катысуын колдайды;

- **жазаның бұлтартпастығы** - аткаратын лауазымына, жұмыс өтіліне және өзінің лауазымдық міндеттерін аткару кезінде сыйбайлас жемқорлық әрекеттер жасаған жағдайда өзге де жағдайларға қарамастан жазалаудың бұлтартпастығы туралы мәлімдейді;

- **заңдылық** - КР Сыйбайлас жемқорлыққа карсы заннамасын қатаң сактайтын және оның кез келген әрекеті немесе әрекетсіздігі колданыстағы сыйбайлас жемқорлыққа карсы заннаманың нормаларына қайшы келмейді;

- **тиісті сақтық** - іскерлік/енбек катынастарын бастау немесе жалғастыру туралы шешім қабылдау алдында үшінші тұлғалар мен жұмыска орналасуға үміткерлерді олардың сенімділігі, сыйбайлас жемқорлықты қабылдамау және мұдделер қактығысының болмауы түргысынан тексеруді жүзеге асырады;

- **өзара іс** - **қимыл және үйлестіру** - сыйбайлас жемқорлыққа карсы қызмет саласында мемлекеттік органдармен өзара іс-қимылды және ынтымактастықты, сондай-ақ сыйбайлас жемқорлыққа карсы іс-қимыл процесінде іс-қимылды үйлестіруді камтамасыз етеді.

5. Сыйбайлас жемқорлыққа карсы іс-қимыл саласындағы ынтымактастық

5.1. Сыйбайлас жемқорлыққа карсы іс-қимыл саласында уәкілетті мемлекеттік органдармен, әріптестермен, тұтынушылармен келесі максаттарда ынтымактасады:

- сыйбайлас жемқорлық белгілері бар бұзушылыктар жасау жағдайлары туралы акпарат беру;

- сыйбайлас жемқорлық белгілері бар бұзушылыктарға тергеу жүргізу кезінде жәрдемдесу;

- сыйбайлас жемқорлық іс-әрекеттер жасауға катысы бар адамдарды, олардың орналаскан жерін анықтау;

- сыйбайлас жемқорлық көріністерінің профилактикасы және оларға карсы күрес жоніндегі қызметті үйлестіру;

- сыйбайлас жемқорлық іс-әрекеттер жасау нәтижесінде алынған мүлікті немесе оны жасау құралы ретінде қызметшіні анықтау.

6. Алдын алу шарапары және жемқорлыққа карсы іс-қимыл

6.1. Сыйбайлас жемқорлық тәуекелі туындауы мүмкін қызметтің бағыттары.

1) сыйлықтар және Өкілдік шығындар;

2) сыйбайлас жемқорлыққа карсы іс-қимыл мәселелеріне үшінші тұлғаларды тарту;

3) жауапты мемлекеттік лауазымды аткаратын адамдарға, мемлекеттік функцияларды жүзеге асыруға уәкілеттік берілген адамдарға, сондай-ақ оларға теңестірілген адамдарға төлемдер;

4) демеушілік және қайырымдылық көмек көрсету;

5) активтерді сатып алу және иеліктен шығару жөніндегі инвестициялық қызметі шенберінде мәмілелер жасау;

6) персоналды басқару;

7) ішкі құжаттардың каржылық және Зан сараптамасы.

6.2. Сыйлықтар және Өкілдік шығындар.

6.2.1. Іскерлік сыйлыктармен алмасуды және өкілдік шығыстарды, онын

ішінде іскерлік қонақжайлылықта арналған шығыстарды жүзеге асыруды бізнесіті жүргізудің кажетті болігі және жалпы қабылданған іскерлік практика деп танымайды.

Іскерлік қарым-қатынастардағы адалдық пен ашықтық атмосферасын сыйлықтарсыз және іскерлік қонақжайлылыксыз колдайды.

6.2.2. Қызметкерлерге. сыйлықтар болған жағдайда кез келген сыйлықтар/іскерлік қонақжайлық белгілері/өкілдік шығыстарын ұсынуға, уәде беруге, сыйға тартуға, ұсынуға, талап етуге, сұрау, қабылдау осындай іс-әрекеттер тыйым салынады:

- қызметті сактауга, кеңейтуге немесе онтайландыруға немесе кандай да бір артықшылық немесе пайда алуға әсер ететін шешімдер қабылдауға іріктең әсер етудің тікелей немесе жанама максаты бар. егер осы іс-әрекеттерсіз колайлы салдардың бастануы аз шынайы болып көрінсе;
- ұйымның атынан емес, қызметкердің атынан беріледі;
- сыйлықтар немесе Өкілдік шығындар, немесе қонақжайлық туралы ақпаратты ашқан жағдайда ұйым мен оның қызметкерлері үшін бедел немесе өзге де тәуекел тузырады;
- қолма-қол немесе қолма-қол емес акша каражаты, бағалы қағаздар, бағалы металдар болын табылады немесе акша каражатының және/немесе сән-салтанат заттарының өзге де түрлері немесе баламалары болып табылады;

6.2.3. Жүзеге асырылатын сатып алудың кез келген әлеуетті қатысуышынан сыйлықтар мен қонақжайлық белгілерін қабылдауға тыйым салынады. Іскерлік сыйлыққа немесе іс-шарата осы Саясаттың талаптарына сәйкес күмән туындаған жағдайда, лауазымды тұнда немесе қоғам қызметкері сыйбайлас жемкорлықка карсы комплаенс жүзеге асыратын тікелей басшымен немесе қоғамның қауіпсіздік болімшесінің басшысымен кенесу керек.

6.3. Сыйбайлас жемкорлықка карсы іс-кимыл мәселелеріне үшінші тұлғаларды тарту.

6.3.1. КР Сыйбайлас жемкорлықка карсы заннамасынын, осы саясаттың қагидалтары мен талантарын бұзатын немесе қоғам үшін іскерлік беделін жоғалту тәуекелін тутызатын әріптестермен үшінші тұлғаларды тартудан және бірлескен кәсіпорындарға қатысудан тартынады.

6.3.2. Үшінші тұлғалармен іскерлік ынтымактастықты бастау немесе жалғастыру немесе бірлескен жобаларға қатысу туралы шешім қабылданар алдында үшінші тұлғаларды тартуға бастамашы болатын тиісті құрылымдық бөлімшелері келесі шараларды қабылдауға тиіс:

- ұйым қызметінің бағыттарын регламенттейтін ішкі нормативтік құжаттарда белгіленген рәсімдерді катан сактау:
  - мынадай рәсімдердің жүргізу арқылы қызметте сыйбайлас жемкорлықтың ықтимал қоріністері туралы бірлескен жобалар бойынша серіктестер туралы жалпыға қолжетімді ақпаратты жинауды жүзеге асыру:
- а) өзінің Сыйбайлас жемкорлықка карсы саясаттары мен рәсімдерінін болуы туралы мәліметтер алу, әріптестің сыйбайлас жемкорлықка карсы іс-кимыл саласында өзара ынтымактастықты жүзеге асыруға дайындығы;
- б) іскерлік беделді және мұдделер кактығысының болмауын тексеру;
- в) жалған кәсіпкерлік, сенімділік, салықтық және өзге де берешектін болуы

тұргысынан мәліметтер, сондай-ак шешім қабылдау үшін қажетті баска да мәліметтер алу.

6.3.3. Үшінші тұлғалармен және бірлескен жобалар бойынша серіктестермен олардың тарапынан сыйбайлас жемқорлық көріністері аныкталған жағдайда мәмілелерді бұзу құқығын өзіне қалдырады.

6.3.4. Осы Саясаттың қағидаттары мен талаптары туралы бірлескен жобалар бойынша үшінші тұлғалар мен серіктестерді хабардар ету.

6.3.5. Сыйбайлас жемқорлықка карсы саясаттар мен рәсімдердің бірлескен жобалары, сондай-ак мінез-құлық стандарттары бойынша үшінші тұлғалар мен серіктестердің қабылдауын құптайды.

6.4. Жауапты мемлекеттік лауазымды атқаратын адамдарға, мемлекеттік функцияларды жүзеге асыруға уәкілдегі берілген адамдарға, сондай-ак оларға теңестірілген адамдарға төлемдер.

6.4.1. Коммерциялық артықшылықтар алу мақсатында жауапты мемлекеттік лауазымды атқаратын адамдар, мемлекеттік функцияларды орындауға уәкілдегі берілген адамдар, сондай-ак оларға теңестірілген адамдар, олардың жақын туыстары үшін кез келген шығыстарды, оның ішінде көлікке, тұруға, тамактануға, жүріп-тұруға арналған шығыстарды төлеуді дербес немесе өз қызметкерлері мен лауазымды адамдары арқылы жүзеге асырмайды.

6.4.2. Лауазымды адамдар мен қызметкерлері мемлекеттік қызметшілермен өзара іс-қимыл кезінде сыйбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар үшін Қазакстан Республикасының Сыйбайлас жемқорлыққа карсы заннамасына сәйкес дербес жауапты болады.

6.5. Демеушілік және кайырымдылық көмек көрсету.

6.5.1. Мемлекет, ұйымдар өкілдерінің немесе өзге де адамдардың өз қызметін сактауга, кеңейтуге немесе онтайландыруға әсер ететін шешімдер қабылдауына ықпал ету мақсатында немесе егер мұндай көмек объективті түрде осындағы ықпал ету әрекеті ретінде қабылданса, тікелей немесе жанама мақсатта кайырымдылық, демеушілік және каржылық көмек көрсетпейді.

Кайырымдылық және демеушілік көмек көрсетуге шығыстар туралы акпарат ашық болуга тиіс.

6.5.2. Лауазымды адамдар мен қызметкерлерге өз атынан кайырымдылық және/немесе демеушілік көмек көрсетуге тыым салмайды.

6.6. Инвестициялық қызмет шенберінде мәмілелер жасау, активтерді және өзге де мәмілелерді сатып алу және иеліктен шығару.

6.6.1. Активтерді сатып алу және иеліктен шығару бойынша мәмілелерді жоспарлау, осы мәмілелердің орындылығы туралы алдын ала шешім қабылдау кезінде кешенді тексеру, оның ішінде сыйбайлас жемқорлық тәуекелінің болу белгілерін анықтау мақсатында сенімділікті тексеру жүргізеді. Осы тексерудің нәтижелерін басшылық болжамды мәмілені жүзеге асыру туралы түпкілікті шешім қабылдаган кезде карайды.

6.6.2. Егер тексеру нәтижелері бойынша мәміле аяқталғаннан кейін сатып алынатын сыйбайлас жемқорлық тәуекелі және онымен ұштаскан әлеуетті экономикалық және беделдік залал мәміледен экономикалық пайдадан асып түскен жағдайда, мұндай мәмілені жасау туралы шешімді басшылық қабылдайды.

6.7. Нерсоналды баскару.

6.7.1. Кадрлық шешімдер кабылдау кезінде объективтілік және адалдық қагидаттары үстанады. Нерсоналды жалдау, бағалау, жоғарылату және жұмыстар болсату кезінде сыйбайлас жемкорлық тәуекелдерін болдырмау максатында:

- белгіленген тәртіппен персоналды іріктеу мен жалдаудың ашық рәсімдерін және лауазымға тиісті біліктілік талаптарын өзірленеді және бекітіледі;

- еңбек қатынастарын бастау немесе жалғастыру туралы шешім кабылдау алдында олардың сенімділігі және мұдделер қактығысының болмауы тұрғысынан жұмыска орналасуга кандидаттарды тексеру жүзеге асырылады;

- өзінің негізгі қызмет көрсеткіштері мен кәсіби жетістіктерінің нәтижелілігін негізге ала отырып, персоналдың қызметін бағалауды және сыйакы төлеу жүргізіледі;

- қызметкердің іскерлік қасиеттері мен біліктілігіне карай жоғары тұрған лауазымға жоғарылату туралы шешім кабылданады;

- ҚР заңнамасында көзделген негіздер бойынша қызметкермен еңбек қатынастарын бұзу рәсімі жүзеге асырылады.

6.7.2. Лауазымды тұлғалар мен қызметкерлер лауазымға тағайындау немесе еңбек қатынастарын жалғастыру кезінде сыйбайлас жемкорлыққа қарсы шектеулерді қабылдауга келісім нысаны бойынша сыйбайлас жемкорлыққа қарсы шектеулерді қабылдайды.

6.7.3. Лауазымды адамдар мен жұмыскерлердің сыйбайлас жемкорлыққа қарсы шектеулерді қабылдамауы лауазымға қабылдаудан бас тартуға не лауазымнан шығаруға әкен соғады, оларды сактамау, қылмыстық жазаланатын іс-әрекет және әкімшілік құқық бұзушылық белгілері болмаған жағдайларда, өкілеттіктерді тоқтату үшін негіз болып табылады.

6.8. Ішкі күжаттардың каржылық және Заң сараптамасы.

Ішкі нормативтік күжаттарының, оның ішінде оларда сыйбайлас жемкорлық коріністері үшін себептер мен жағдайлар жасауға ықпал ететін ережелердің болуы мәніне бекітуге шығарылатын ішкі нормативтік күжаттар жобаларының каржылық және Заң сараптамасы және оларды жоюға бағытталған ұсынымдар өзірлеу.

7. Мұдделер қактығысын болғызбау және реттеу тәртібі

7.1. Лауазымды адамдар мен қызметкерлер:

- мұдделер қактығысына байланысты тәуекелдердің іске асырылуын болдырмау және оларды реттеу бойынша шаралар қабылдау.

- өзінің қызметтік міндеттерін орындау кезінде үйим мұдделерін басшылыққа алу және олардың жеке мұдделері қоғам мұдделеріне кайши келетін жағдайлардан немесе мән-жайлардан аулак болу. Мұдделер қактығысы туындаған жағдайда (немесе оның пайда болу мүмкіндіктері) ғосы акпаратты тікелей басшысына не жоғары тұрған басшылығына жазбаша нысанда жеткізу.

7.2. Мұдделер қактығысын болғызбау немесе реттеу мұдделер қактығысы тарапы болып табылатын қызметкерлердің лауазымдық немесе қызметтік жағдайын өзгертуден, оны белгіленген тәртіппен қызметтік міндеттерін орындаудан шеттегіден және (немесе) мұдделер қактығысының туындауына себеп болған пайдадан бас тартудан тұруы мүмкін.

8. Сыйбайлас жемкорлық сипатындағы әрекеттер жасау туралы хабарлама

8.1. Егер лауазымды адам немесе қызметкер жасайтын сыйбайлас жемкорлық әрекеті орын алғаны туралы қандай да бір қуәлік болса, бұл туралы сыйбайлас жемкорлықка карсы комилаенсті жүзеге асыратын бөлімшесіне не өзінің тікелей немесе жоғары тұрган басшысына дереу хабарлау керек.

8.2. Қызметкерлер өзге қызметкер, сондай-ак үшінші тұлға сыйбайлас жемқорлық іс-әрекет жасауга итермелуе фактілері туындаған жағдайда және/немесе қызметкерді сыйбайлас жемқорлық іс-әрекет жасауға көндіруге катысты белгілі фактілер немесе күдіктер туралы акпараты бар болса, сыйбайлас жемкорлықка карсы комилаенс жүзеге асыратын бөлімшесін дереу хабардар етуге міндетті.

9. Сыйбайлас жемқорлық құқықбұзушылықтарды қызметтік тергеп тексеру.

9.1. Сыйбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар туралы барлық хабарламалар бойынша тиісті құрылымдық бөлімшелерінің қатысуымен тексеру не қызметтік тергеу жүргізіледі.

9.2. Егер қызметтік тергеп-тексеру нәтижелері бойынша сыйбайлас жемқорлық фактісі аныкталса, сыйбайлас жемқорлықтың кез келген көріністеріне мүлдем төзбеушілік қагидатын негізге ала отырып, енбек қатынастарын бұзуға және материалдарды тиісті уәкілетті мемлекеттік органдарға беруге дейін түзету шараларын кабылдау тергеп-тексеруді аяқтау болып есептеледі.

10. Жауапкершілік.

10.1. Қызметкерлер осы Саясат талантарының мұлтіксіз орындалуына жауапты болады.

10.2. Сыйбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасағаны үшін тиісті жауапкершілік шаралары колданылған лауазымды адамдары мен қызметкерлері, заңды қүшіне енген КР соты шешімінсіз, келтірілген материалдық залалды өтеуден босатылмайды.

10.3. Саясат талантарының бұзылуы қызметкердің мәртебесімен үйлеспейтін іс-әрекет ретінде қарастырылуы және тәртіптік жаза колдану үшін негіз болуы мүмкін.

10.4. Саясат талантарын бұзы Қазақстан Республикасының Сыйбайлас жемқорлыққа карсы іс-кимыл саласындағы сыйбайлас жемқорлыққа карсы заннамасын бұзганы үшін көзделген жауапкершілік шараларын колдануға әкеп соғуы мүмкін.

10.5. Қызметкерлер өзінің осы саясатты адаптациядау міндеттемесін раставуға міндетті.

11. Қорытынды ережелер

11.1. Осы саясатты колданыска енгізу мерзімі басшылық бекіткен күн болып есептелсін.

11.2. Осы Саясат Қазақстан Республикасының заннамасына, сондай-ак ІНК-на өзгерістер мен толыктырулар енгізілген жағдайда өзгерілуге жатады. Осы Ережеге өзгерістер мен толыктыруларды басшылық бекітеді.